

ROWEROWA POLSKA 2008

**miasta
dla
rowerów**

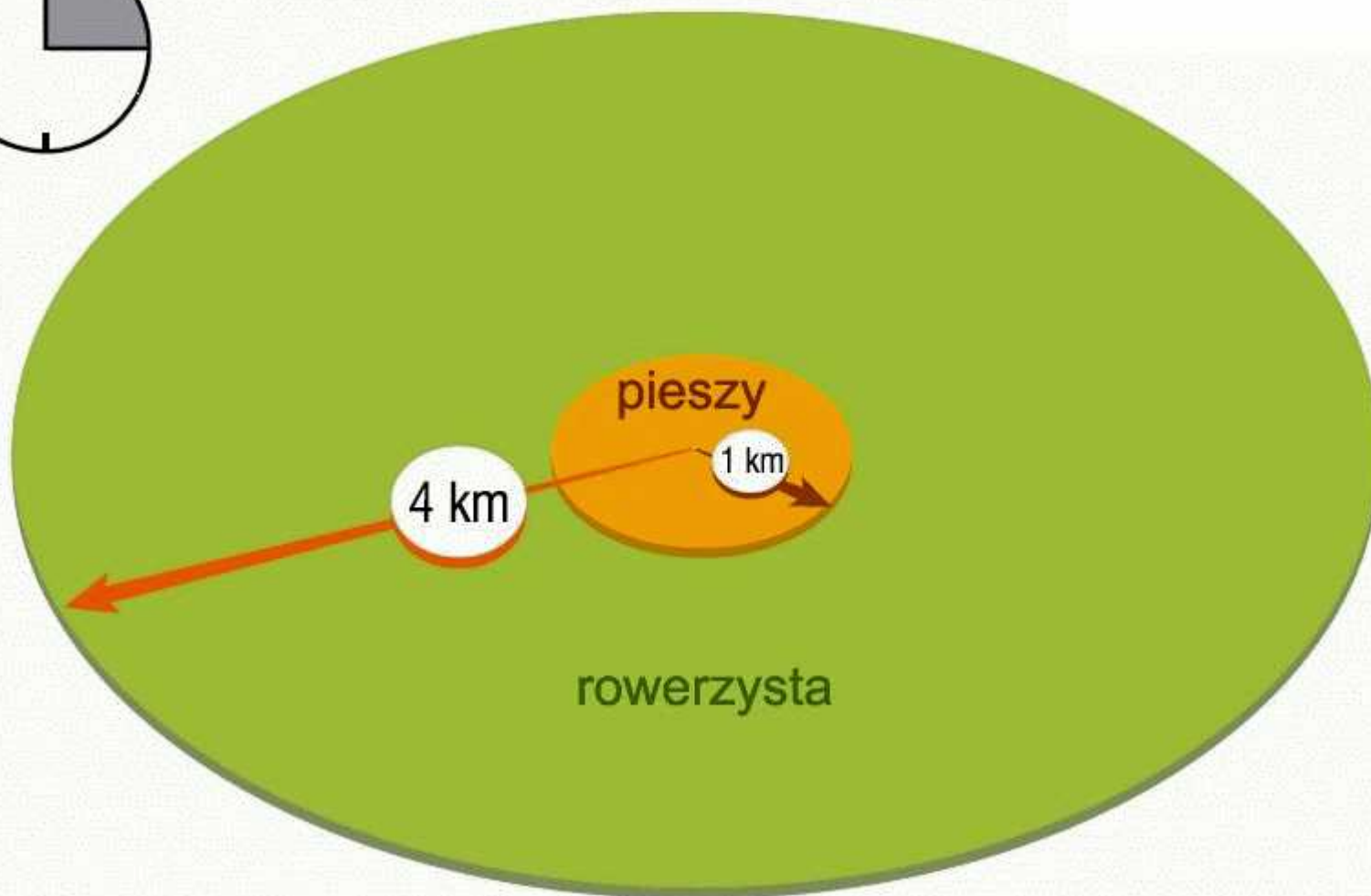
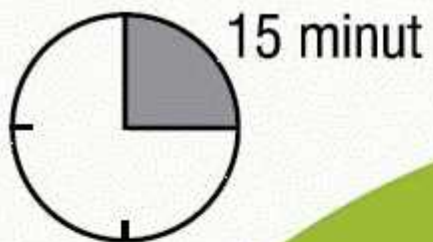
www.rowery.org.pl

**DLACZEGO
ROWER?**

ROWEROWA POLSKA 2008

ROWEROWA POLSKA 2008

Rower ma ogromny potencjał:

- W ciągu **15 minut** na równym i płaskim terenie rowerzysta może dotrzeć do punktów leżących na powierzchni **50 kilometrów kwadratowych** (większość polskich miast ma powierzchnię **mniejszą** niż 50 km kwadratowych).
- Nie zanieczyszcza środowiska i nie hałasuje.
- Jest tani i dostępny.
- Dlatego jest bardzo popularny w wielu krajach Europy a w innych przeżywa wielki powrót.

Amsterdam

Amsterdam

Amsterdam

ROWEROWA POLSKA 2008

Polska jest krajem nieprzyjaznym i niebezpiecznym dla rowerzystów:

ROWEROWA POLSKA 2008

Polska jest krajem nieprzyjaznym i niebezpiecznym dla rowerzystów:

- W 2005 roku zginęło na polskich drogach **509** rowerzystów - to jest ok. **9,7 procent** ofiar śmiertelnych wypadków
- W 2005 roku w wypadkach zostało rannych **5350** rowerzystów, czyli **9 procent** ofiar wypadków
- Ruch rowerowy stanowi około **1-2 procent** podróży!

ROWEROWA POLSKA 2008

Wbrew obiegowej opinii wypadki z udziałem rowerzystów mają miejsce nie tylko na wsiach i w małych miejscowościach:

- W Krakowie w 2003 roku rowerzyści uczestniczyli w **aż 11,5 proc.** wypadków.
- **Bardzo dużo** wypadków zdarza się na ulicach z drogami rowerowymi (Kraków, Warszawa).
- 28 proc. wypadków rowerzystów w Warszawie zdarzyło się na **skrzyżowaniach z działającą sygnalizacją, ale tylko 7 proc.** spowodował wjazd na czerwonym świetle!

ROWEROWA POLSKA 2008

Mimo bardzo wysokiego udziału rowerzystów w wypadkach drogowych, żadna instytucja odpowiedzialna za bezpieczeństwo ruchu drogowego nie podjęła w tej sprawie działań

- Nie ma dokładnych analiz wypadków w skali kraju (rodzaj, przyczyna, pora dnia itp.)
- Nie wiadomo jakie obrażenia odnoszą rowerzyści
- Nie wiadomo jak zapobiegać tym wypadkom

ROWEROWA POLSKA 2008

Poważnym problemem są niejasne uwarunkowania prawne ruchu rowerowego

- Rowerzyści w Polsce są **dyskryminowani**: mają **mniej praw** niż rowerzyści w innych krajach UE i są gorzej chronieni.
- Nowelizacja PoRD z 2001 roku spowodowała **rozbieżność** między ustawą a **Konwencją Wiedeńską o Ruchu Drogowym**, której Polska jest stroną.

**Kto ma
pierwszeństwo?**

**Kto ma
pierwszeństwo?**

**Kto ma
pierwszeństwo?**

**Kto ma
pierwszeństwo?**

**Kto ma
pierwszeństwo?**

ROWEROWA POLSKA 2008

Konwencja Wiedeńska daje rowerzyście jadącemu na wprost pierwszeństwo przed pojazdami zmieniającymi kierunek ruchu.

- *Art. 16 ust. 2: Podczas wykonywania manewru zmiany kierunku ruchu kierujący [...] jest obowiązany przepuścić pojazdy jadące z przeciwnego kierunku na jezdni, którą zamierza opuścić, oraz rowery i motorowery jadące po drogach dla rowerów, przecinających jezdnię, na którą zamierza wjechać.*

ROWEROWA POLSKA 2008

Nowelizacja Prawa o Ruchu Drogowym z 2001 roku odbiera pierwszeństwo rowerzyście:

- *Art. 27 ust. 1. Kierujący pojazdem, zbliżając się do przejazdu dla rowerzystów, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa rowerowi **znajdującemu się na przejeździe.***
- **ust. 2. (uchylony).**

ROWEROWA POLSKA 2008

Nowelizacja Prawa o Ruchu Drogowym z 2001 roku odbiera pierwszeństwo rowerzyście:

- Brzmienie **uchylonego** art. 27 ust. 2: *„Kierujący pojazdem, który skręca w drogę poprzeczną, jest obowiązany ustąpić pierwszeństwa rowerowi jadącemu po drodze (ścieżce) dla rowerów, przebiegającej przez jezdnię drogi, na którą wjeżdża.”*
- Art. 33 ust. 4: *Na przejeździe dla rowerzystów, kierującemu rowerem zabrania się: 1) wjeżdżania bezpośrednio przed jadący pojazd*

ROWEROWA POLSKA 2008

Inne przykładowe problemy ustawy PoRD

- **Zakaz jazdy rowerem obok innego pojazdu.**
Jazda parami jest dopuszczona w krajach „starej” UE. Trenujący w Polsce na szosach kolarze **muszą** łamać ten przepis!
- **Nakaz zatrzymania się** pojazdu bez silnika w celu umożliwienia wyprzedzania.
- **Zakaz przewożenia dzieci w przyczepkach** rowerowych (mandat 300 zł)
- Zakaz stosowania opon zimowych z kolcami

ROWEROWA POLSKA 2008

Problemy istnieją także na poziomie rozporządzeń, które uniemożliwiają lub utrudniają stosowanie rozwiązań sprawdzonych w innych krajach:

- Wyznaczanie kontrapasów rowerowych
- Wyznaczanie „filtrujących” pasów rowerowych przed skrzyżowaniami między pasami ruchu ogólnego (pas musi być przy prawej krawędzi).
- Wyznaczanie śluz rowerowych na skrzyżowaniach

Wiedeń

BEKE

KOMB
KOMB
KOMB

ausgen.

Wiedeń

Kraków

Kraków

Nie dotyczy autob.
MZK, TAXI i
konduktów pogrzebowych

Toruń

Amsterdam

Amsterdam

Amsterdam

Amsterdam

DE LEO COLLEGE

Rampal
RAMPS
←

Dublin

Dublin

Dublin

Dublin

Dublin

Dublin

Dublin

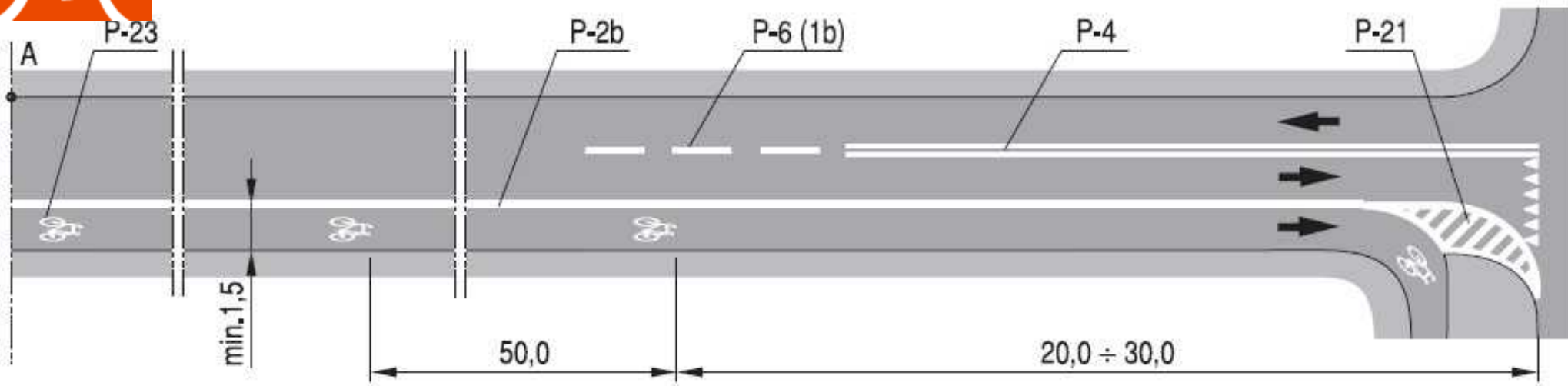
Dublin

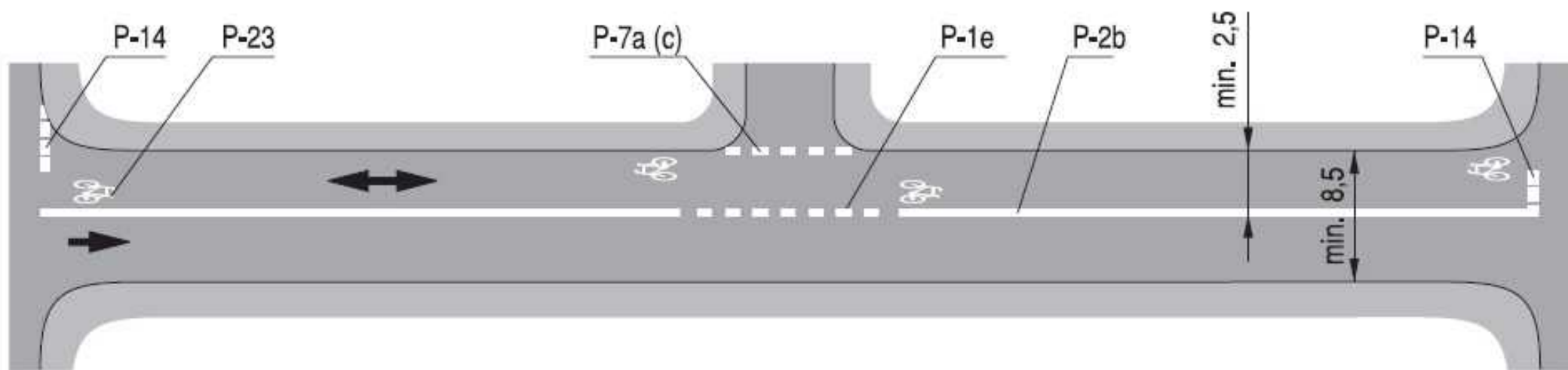
ROWEROWA POLSKA 2008

Rozporządzenia nakazują (dopuszczają?) m.in.:

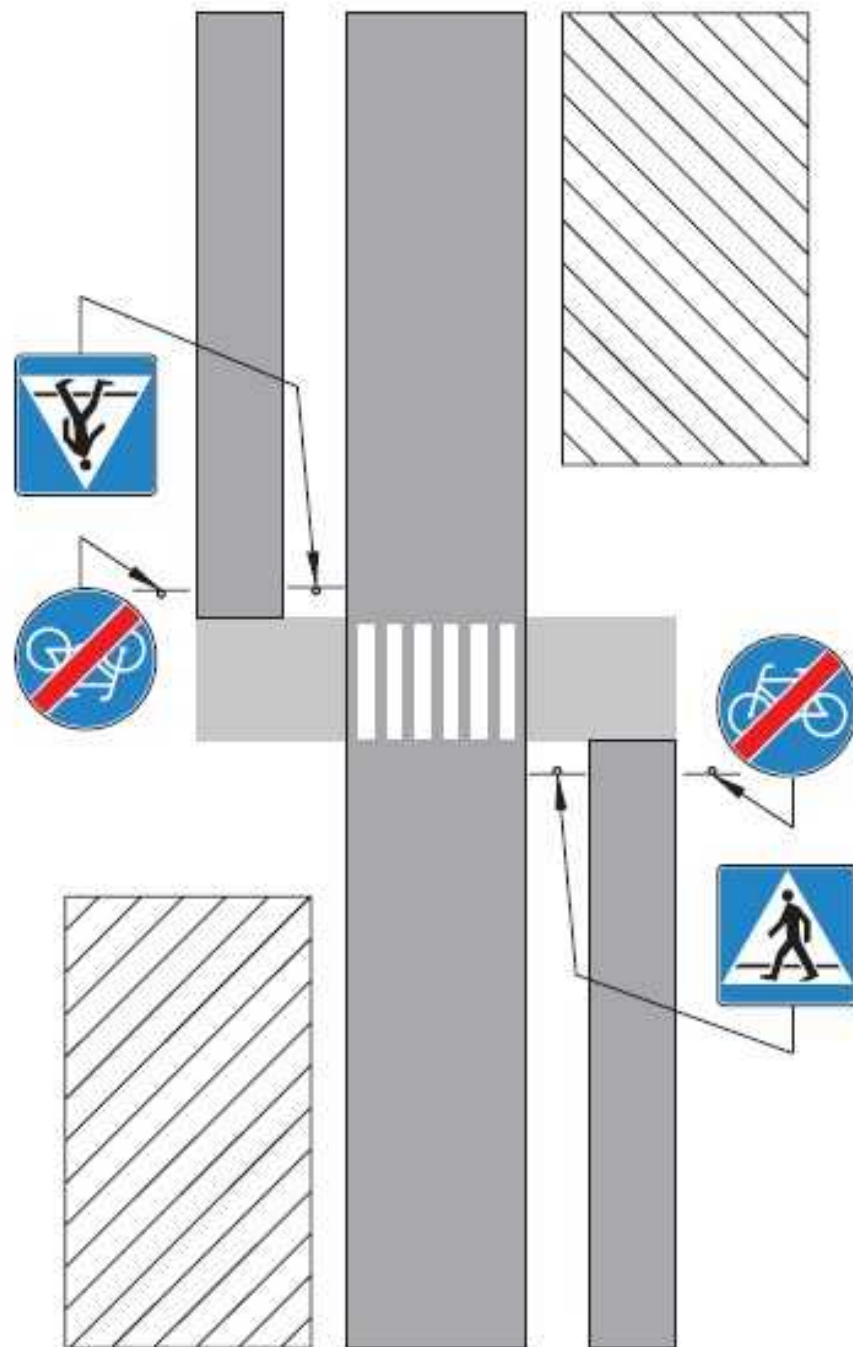
- Wyznaczanie dwukierunkowych pasów rowerowych w ulicach jednokierunkowych o szerokości „minimum 8,5 m” **bez wskazania najwyższej dopuszczalnej prędkości**
- Rozwiązania typowe proponowane w rozporządzeniu **pogarszają bezpieczeństwo**
- Nie można tworzyć **podniesionych przejazdów rowerowych** na wlotach skrzyżowań (progi muszą znajdować się min. 40 m od skrzyżowania).

Rys. 7.11.3. Oznakowanie jednokierunkowego pasa dla rowerów na jezdni dwukierunkowej

Rys. 7.11.4. Oznakowanie dwukierunkowego pasa dla rowerów na jezdni jednokierunkowej

Rys. 5.2.6.11. Przejście dla pieszych wyznaczone w celu przeprowadzenia rowerów przez jezdnię na odcinku między skrzyżowaniami

TT CAFE RESTAURANT

Wijk 10, 1017 CA Amsterdam
Bicycle symbol

Amsterdam

ROWEROWA POLSKA 2008

Rozporządzenia utrudniają tworzenie infrastruktury w miastach i poza nimi:

- Brakuje znaków drogowych – np. **wspólnych przejść i przejazdów rowerowych** w przedłużeniu ciągu pieszo-rowerowego gdzie brakuje miejsca (teraz minimum 6,5 m)
- Zły system drogowskazów uniemożliwia poprawne trasowanie szlaków rowerowych i tworzenie systemów informacji w miastach

ROWEROWA POLSKA 2008

Szereg innych ustaw i rozporządzeń:

- Uniemożliwia lub utrudnia budowę dróg rowerowych na koronie wałów przeciwpowodziowych.
- Uniemożliwia lokalizację dróg rowerowych w pobliżu torów kolejowych.
- Problemатyczne jest wyznaczanie szlaków rowerowych na drogach wojewódzkich i krajowych.

Kraków

ROWEROWA POLSKA 2008

60-90 proc. istniejącej w Polsce infrastruktury rowerowej pogarsza bezpieczeństwo i wygodę poruszania się na rowerze:

- Na drogi rowerowe często nie da się wjechać ani z nich zjechać.
- Drogi rowerowe mają nieodpowiednią nawierzchnię.
- Geometria dróg rowerowych uniemożliwia jazdę i pogarsza bezpieczeństwo.

Wrocław

Kraków

Kraków

Kraków

Kraków

ROWEROWA POLSKA 2008

Oczekiwane działania:

- **Analiza wypadków z udziałem rowerzystów!**
- **Sejm: poprawa ustaw dotyczących rowerzystów (Prawo o Ruchu Drogowym, ale także: prawo wodne, o planowaniu przestrzennym, turystyce itp.).**
- **Ministerstwo właściwe do spraw transportu: włączenie rowerzystów do procesu tworzenia i naprawy przepisów (rozporządzeń).**
- **Krajowa Polityka Rowerowa (minister właściwy do spraw transportu).**

ROWEROWA POLSKA 2008

Działania ustawodawcze w Parlamencie

- PoRD jest jedną z **najczęściej nowelizowanych** ustaw w Polsce.
- **Przywrócenie** art. 27 ust. 2 PoRD.
- Możliwość **zaskarżenia PoRD** do Trybunału Konstytucyjnego jako ustawy niezgodnej z ratyfikowaną przez Polskę Konwencją Wiedeńską (50 posłów).
- Poprawa **innych wadliwych przepisów** PoRD.
- Analiza innych aktów prawnych.

ROWEROWA POLSKA 2008

Współpraca z Ministrem właściwym ds. transportu:

- Stworzenie stałej platformy współpracy.
- Pilna nowelizacja rozporządzeń.
- Rząd przeznaczą 50 mln euro na budowę dróg rowerowych w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia a obecne przepisy utrudniają sensowne ich wydanie!
- Wykorzystanie 15 lat doświadczeń sieci Miasta dla rowerów.

ROWEROWA POLSKA 2008

Krajowa Polityka Rowerowa:

- Rozwiązania prawne (ustawy, rozporządzenia).
- Transfer wiedzy i umiejętności, „clearinghouse” dla projektantów i zarządców dróg.
- Tworzenie wzorcowych rozwiązań.
- System ogólnopolskich tras rowerowych (baza danych, certyfikacja, kontrola jakości).
- System (współ)finansowania inwestycji.
- Kampanie edukacyjne i promocyjne.

CONFERENCE EUROPEENNE DES MINISTRES DES TRANSPORTS
EUROPEAN CONFERENCE OF MINISTERS OF TRANSPORT

Implementing Sustainable Urban Travel Policies: Moving Ahead
National Policies to Promote Cycling

NATIONAL CYCLING POLICIES AND PLANS

❖ **National cycling plan or strategy**

Czech Republic, Finland, Germany, Latvia, Slovenia, Sweden, UK, US ...

(Denmark, Netherlands – former national strategies)

❖ **National cycling policies as part of larger sectoral policy/plan**

Ireland, Hungary, Malta, Norway, Slovak Republic, Slovenia, Switzerland ...

❖ **No National-level plan or policy**

Poland, Spain, Japan

Dublin

ROWEROWA POLSKA 2008

Doświadczenie sieci Miasta dla rowerów:

- **Gdański Rowerowy Projekt Inwestycyjno - Promocyjny** (1 mln USD dotacji GEF, 3 mln USD w latach 2002-2006, rząd partnerem).
- **Standardy Techniczne** dla infrastruktury rowerowej (Gdańsk, Kraków, Wrocław i in.).
- **Udział społeczny i konsultowanie projektów** infrastruktury rowerowej od 15 lat.
- Opracowanie „**Koncepcji rozwoju ruchu rowerowego w Polsce**” dla Ministerstwa Infrastruktury (2005, M. Hyła, dr T. Kopta).

Gdańsk

Gdańsk

Gdańsk

Gdańsk

Gdańsk

Gdańś

Gdańsk

Gdańsk

Gdańsk

ROWEROWA POLSKA 2008

W najszybszym możliwym terminie:

- Ustalenie ram współpracy (także z innymi organizacjami pozarządowymi itp.)
- Ustalenie realnych celów do 2011 roku.
- Ustalenie harmonogramu działań.
- Spotkanie z przedstawicielami Ministerstwa Infrastruktury.
- Ministerstwo Infrastruktury obecnie nowelizuje kolejne rozporządzenia, pogarszając je z punktu widzenia rowerzystów.

ROWEROWA POLSKA 2008

Jest bardzo dużo do zrobienia!

**miasta
dla
rowerów**

www.rowery.org.pl